

Корпач Б. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах нестабільності / матер. II всеукраїнської наук.- прак. конференції студентів, аспірантів та молодих учених, присвяченої 50-річчю створення факультету управління та бізнесу ХНАДУ (26 жовтня 2016 року). - Харків, ХНАДУ, 2016. - с.28 – 31.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Корпач Б. В. студентка

Науковий керівник: Борисюк О. В. к.е.н, доцент

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі
Українки*

У сучасних умовах підприємства самостійно визначають свою економічну політику, формують портфель замовлень, організовують виробництво і збут продукції, відповідають за формування оборотних коштів та погашення зобов'язань. Усе це актуалізує і загострює проблему забезпечення економічної безпеки і потребує створення на підприємстві власної системи безпеки їх діяльності.

Економічна безпека унікальна на кожному підприємстві, оскільки залежить від рівня розвитку і структури виробничого потенціалу, ефективності його управління і спрямованості діяльності, кваліфікації кадрів, виробничої дисципліни, від стану навколишнього середовища, виробничих зв'язків, конкурентного середовища, ризикованості виробництва тощо. Функція безпеки є невід'ємною з урахуванням необхідності забезпечення дієздатності суб'єкта господарювання, що стає передумовою її врахування під час здійснення стратегічного планування, особливо беручи до уваги нестабільні умови політичного, економічного та правового середовища підприємницької діяльності [4, с. 172].

При встановленні сутності та наданні характеристики безпеки суб'єкта господарювання слід враховувати негативні наслідки фінансово-економічної кризи, інфляційні процеси та зменшення купівельної спроможності населення, «викривлене» конкурентне середовище внаслідок «співпраці» бізнесу і влади, що створює інколи нездоланні перешкоди доступу підприємства до ринків та господарських ресурсів.

Концепція економічної безпеки є однією з найпопулярніших у межах сучасної економічної думки в країнах, що розвиваються. Але ця концепція вже давно відома і широко вивчається в західних країнах. Відтак з часів Великої депресії, коли був створений Комітет з економічної безпеки в Сполучених Штатах Америки, економічна безпека є традиційним та широковідомим поняттям. Зміст цього поняття визначається для суб'єктів господарювання та домогосподарств як «такий стан, за яким наявне стабільне джерело фінансових надходжень, що дозволяє підтримувати достатній рівень функціонування в даний час і в найближчому майбутньому» [2, с. 35].

Крім того, економічна безпека кожного окремого суб'єкта впливає на економічну безпеку країни, наприклад, американські вчені та практики аналізують стан фінансової безпеки домогосподарств через показник, який відображає відчуття американськими домогосподарствами своєї економічної безпеки (Country Financial Security Index) [2, с. 55].

Умовами забезпечення фінансової безпеки на підприємстві виступають: високий ступінь гармонізації й узгодження фінансових інтересів підприємства з інтересами оточуючого середовища та інтересами його персоналу; наявність на підприємстві стійкої до загроз фінансової системи, яка спроможна забезпечувати реалізацію: фінансових інтересів, місії та завдань; збалансованість і комплексність управління фінансовими інструментами та технологіями, які використовуються на підприємстві.

Деякі автори також виділяють специфічні властивості системи фінансової безпеки підприємства: дотримання менеджментом підприємства положень чинного законодавства щодо будь-яких видів його діяльності, які належать до його фінансових інтересів та інтересів його стейкхолдерів (нормативно-правова урегульованість); прояви незахищеності та чутливості фінансової безпеки до будь-якого негативного впливу зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (уразливість фінансової безпеки); діапазон керованості системи безпеки підприємства може бути суттєво обмеженим через численні загрози, які здебільшого є наслідком суперечностей, що супроводжують узгодження інтересів зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів підприємства (часткова керованість); при кількісному вимірюванні фінансової безпеки усі показники повинні бути чіткими й однозначними, а значення величин, які отримуються в конкретний

момент часу, повинні визначатися значеннями величин, отриманими у попередні моменти часу (детермінованість). Урахування розглянутих властивостей спрямовано на комплексне забезпечення стабільності підприємства, ефективну побудову стратегії забезпечення його безпеки. Фінансово-економічна безпека підприємства, заснована на оптимальному співвідношенні всіх зазначених властивостей, дозволяє підприємству бути стійким, адекватно реагувати на виклики і загрози, розвиватися та удосконалюватися [5, с. 30].

Отже, фінансова стійкість суб'єктів підприємництва, будучи узагальнюючою характеристикою спроможності підприємств функціонувати в довгостроковому періоді незалежно від впливу негативних зовнішніх та внутрішніх факторів на основі зростання прибутковості за достатнього рівня платоспроможності та кредитоспроможності, є імперативом підтримання економічної та фінансової безпеки як самих підприємницьких структур, так і держави. При цьому під економічною безпекою підприємства слід розуміти комплексну характеристику його спроможності протистояти зовнішнім та внутрішнім загрозам, що визначається інноваційним, фінансовим, організаційно-правовим, виробничо-технічним, соціальним, інтелектуальним, інформаційним аспектами економічного розвитку. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва є однією з передумов його економічної безпеки, що передбачає збалансований стан його фінансів, спроможність протистояти внутрішнім і зовнішнім негативним чинникам, здатність забезпечити ефективне функціонування та економічне зростання.

Література

1. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України / О.В. Борисюк // International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016. Klaipeda: Baltija Publishing. 270-271 pages.
2. Зеркалов Д.В. Экономическая безопасность : [монограф.] / Д.В. Зеркалов. – К. : Основа, 2011. – 587 с.
3. Карлін М.І. Управління державними фінансами: [навч. посібн.] / М. І. Карлін, О.В. Борисюк. – Луцьк : ПП Іванюк , 2013. – 273 с.

4. Картузов Є. П. Визначення фінансової безпеки підприємства: поняття, зміст, значення і функціональні аспекти / Є. П. Картузов // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8 (134). – С. 172–181.

5. Рета М. В. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства / М. В. Рета, А. О. Іванова // Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 21 (994) – С. 29-37.